

GEMEENTE SCHERPENZEEL

Raadsvoorstel

Datum voorstel	: 20 januari 2015	Portefeuille	: wethouder V.M. van de Fliert-Klein
Raadsvergadering	: 5 maart 2015	Behandeld door:	
Agendapunt	: 07	Naam	: B.J. Bonhoff
Bijlage(n)	: 2	e-mail	: b.bonhoff@scherpenzeel.nl
Kenmerk	: R&G/BB	telefoon	: (033) 277 63 36

Onderwerp: vervangingsplan openbare verlichting

Beslispunten

1. Bijgevoegd vervangingsplan voor de openbare verlichting vast te stellen;
2. Een krediet beschikbaar stellen van € 591.800 voor vervanging van de openbare verlichting;
3. In afwijking van de “Nota waardering en afschrijvingen vaste activa 2014” de investering te activeren;
4. Besluitvorming over de vrijval van de reserve lichtmasten te betrekken bij de actualisering van de “Nota reserves en voorzieningen”

Inleiding

De openbare verlichting werd vanaf 1987 verzorgd door de PGEM (die in 1994 in NUON opging). Vanaf 1998 trad de Elektriciteitswet in werking. Dit hield in dat de gemeente van rechtswege zowel juridisch als economisch eigenaar werd van de openbare verlichting. De overeenkomst uit 1987 van de PGEM is echter tot het ingaan van het nieuwe contract met de Ziut (rechtsoptvolger PGEM/NUON) op 1-1-2013 nooit aangepast. Hierdoor is de gemeente er vanuit gegaan dat zij pas per 1-1-2013 eigenaar zou zijn en is er in die tussentijd geen eigen regie gehouden over de openbare verlichting. Tussentijdse vervangingen hebben in die periode uitsluitend gecombineerd met herinrichtingsprojecten van wegen plaatsgevonden. Om de veiligheid te garanderen en het benodigde vervangingsbudget te reserveren dient de gemeente een vervangingsplan op te stellen. Dit vervangingsplan treft u aan als bijlage bij dit advies.

In het vervangingsplan komt naar voren welke vervangingen noodzakelijk zijn en welke gevolgen deze vervangingen inhouden ten aanzien van kosten (investering), opbrengsten (daling beheer- en onderhoudskosten, energieverbruik) en de overige gevolgen zoals verbetering van de duurzaamheid en uitstraling van de gemeente.

Een deel van de verlichting dient op korte termijn vervangen te worden, langer in stand houden is vanuit de veiligheid niet verantwoord en vanuit beheer en onderhoud, energieverbruik en uitstraling niet wenselijk.

Voor een groot deel van het areaal is vervanging echter minder urgent. Voor dit deel van het areaal wordt voorgesteld om alleen de slechtste armaturen/masten te vervangen. Vervanging van een deel van dit areaal zal echter wel de komende jaren urgent worden aangezien de armaturen van een aantal lichtmasten intussen hun levensduur bereiken.

De openbare verlichting kent zeer hoge beheer- en onderhoudskosten en de armatuur is aan vervanging toe. Gezien de grote problemen m.b.t. het beheer is het echter op termijn goedkoper om de gehele lichtmast te vervangen. Een aantal lichtmasten is intussen vervangen door nieuwe lichtmasten met lage beheer- en onderhoudskosten en een hoge kwaliteit uitstraling. Voorgesteld wordt om ook de rest van de lichtmasten op de centrumroute te vervangen door lichtmasten van het zelfde type als nu geplaatst op deel van de centrumroute. Om de uitstraling van het dorp te vergroten wordt voorgesteld om de nieuwe verlichting op de centrumroute tevens te voorzien van feestverlichting.

In het park van Huize Scherpenzeel en rondom de N-H kerk staan nog klassieke lichtmasten. Gezien de zeer hoge beheer- en onderhoudskosten door vandalisme en diefstal wordt voorgesteld om de verlichting in het park en rondom de kerk te vervangen door minder vandalisme en diefstal gevoelige lichtmasten. Voorgesteld wordt om hier een lichtmast toe te passen met een hoge kwaliteit uitstraling die tevens energiezuiniger is dan de huidige verlichting.

Beoogd effect

- Een veilig (zowel mechanisch als elektrisch) areaal aan lichtmasten en daarmee ook aansprakelijkheid als wegbeheerder voorkomen;
- Lagere beheer- en onderhoudskosten;
- Lager energieverbruik, een duurzamer areaal;
- Verbetering van de uitstraling;
- Inzicht in de jaarlijkse benodigde kosten van beheer en onderhoud van de openbare verlichting om deze op voldoende niveau te houden;
- Volledige regie te hebben over het beheer van de openbare verlichting.

Argumenten

1. *Door te beschikken over een vastgesteld vervangingsplan en uit te voeren is er duidelijkheid over de inspanning en bijbehorende kosten en kan door uitvoering van de urgente vervangingen de openbare verlichting op een veilig niveau gebracht worden*

Om het beheer goed te kunnen uitvoeren is in samenwerking met adviesbureau Spectrum een nieuw vervangingsplan opgesteld waarbij een grondige inventarisatie is gehouden naar de staat van het areaal en de benodigde vervangingen. Daarnaast beschikt de gemeente nu (in tegenstelling tot in het verleden) zelf over alle gegevens en is daarbij niet meer afhankelijk van derden.

Door het vervangingsplan vast te stellen en uit te voeren wordt de mechanische (risico van afbreken of het afvallen van onderdelen) en elektrische (risico elektrocutie) veiligheid gegarandeerd. Voorgesteld wordt om de lichtmasten die nu of op korte termijn een gevaar

vormen direct te vervangen. Dit zijn voor het overgrote deel de oudste lichtmasten met de hoogste beheer- en onderhoudskosten en energieverbruik. Het gaat hier om 154 oude armaturen met TL techniek en 102 lichtmasten uitgerust met een SOX armatuur (oude techniek gaslamp) en om de slechte armaturen uit de rest van het totale areaal van ca. 1500 lichtmasten. Na vervanging zullen de beheer- onderhoud- en energiekosten voor dit deel van het areaal sterk dalen en een duurzamer areaal aan lichtmasten ontstaan en de uitstraling/het straatbeeld sterk verbeteren. Hiervoor wordt een investering in het vervangingsplan van € 278.800,- voorgesteld.

Voor een deel van het areaal: 979 lichtmasten met PL lampen (spaarlamp) en 71 SON lampen (verbeterde hogedruk lamp op basis van gasontlading), is vervanging minder urgent.

Het energieverbruik is veel minder hoog dan bij de oudste lichtmasten met TL en SOX lampen in de armaturen. Instandhouding van dit areaal vraagt echter wel aandacht. De slechte masten dienen vervangen te worden en een deel van de lichtmasten is intussen 25 jaar oud waarmee de armatuur van de lichtmast over zijn maximum levensduur heen is. Vervanging van armatuur of gehele lichtmast zal geleidelijk aan kunnen gebeuren afhankelijk van de staat van de lichtmast. Hiervoor wordt in het vervangingsplan voorgesteld om jaarlijks een investeringsbedrag van ca. € 47.500,- op te nemen.

2. De huidige verlichting op de centrumroute (de 101 rode masten) is intussen 22 jaar oud en kent veel problemen op het gebied van beheer en onderhoud.

De armatuur blijkt een hoge corrosie te vertonen en nadat de lamp is vervangen kan de kap van de armatuur veelal niet meer vastgezet worden waardoor er water het armatuur binnen loopt en er grote schade ontstaat. Onderdelen zijn daarnaast kostbaar en moeilijk verkrijgbaar. Ook zijn er erg veel lichtmasten geplaatst omdat de lichtmasten relatief weinig licht geven (bij vervanging kan er bijna de helft minder lichtmasten worden teruggeplaatst) en hangt de armatuur erg laag waardoor er veelvuldig aanrijdschade is en veel vandalisme. Ook is de uitstraling erg matig doordat vele kappen van de armaturen scheef hangen/vervormd zijn en niet meer vast zijn te zetten en is de verf erg verkleurd.

Als noodoplossing zijn een aantal andere armaturen tijdelijk op de oude masten vastgezet (in een andere kleur en afwijkend qua vorm ten opzichte van de rest). Deze armaturen kennen echter dezelfde problemen als de oude armaturen.

De armatuur heeft zijn levensduur bereikt maar de mast nog niet. Wanneer er geen andere problemen zouden zijn dan zou uitsluitend de vervanging van de armatuur een goede oplossing zijn. Vanuit het beheer is het (gezien bovenstaande problemen) echter zinvoller en op termijn goedkoper om deze lichtmasten in zijn geheel te vervangen. Op het Plein 1940 en het Holevoetplein heeft vervanging al plaatsgevonden, tot nu toe hebben we hier nog geen beheer- en onderhoudskosten aan gehad. Daarnaast zijn er veel positieve reacties binnen gekomen op de uitstraling. Er is (vanwege de gewenste uitstraling van het centrum) gekozen voor een lichtmast met een hogere kwaliteit/uitstraling dan gemiddeld. Op locaties in het centrum die minder in het zicht liggen zal gekozen worden voor een standaard lichtmast om kosten te besparen.

Ingeschat wordt dat voor het vervangen van de nog oude verlichting op de centrumroute een budget benodigd zal zijn van ca. € 198.000,-. Dit bedrag is bepaald aan de hand van een

eerder opgesteld plan voor de vervanging van de verlichting in het centrum en aangepast met enkele kostenbesparende maatregelen.

3. *De uitstraling van het dorp te verbeteren door feestverlichting in de lichtmasten te integreren.*

Wanneer de verlichting op de centrumroute wordt vervangen, deze tegelijk voorzien van feestverlichting geïntegreerd in de lichtmast. Deze feestverlichting past dan goed in het straatbeeld en is technisch goed te onderhouden. Naar verwachting zal de investering hiervoor ca. € 35.000 bedragen.

4. *De hoge beheer- en onderhoudskosten van de verlichting in het park en rondom de kerk te verminderen*

In het park van Huize Scherpenzeel en rondom de kerk bevinden zich nog 37 klassieke lichtmasten. Deze lichtmasten zijn zeer kostbaar. Helaas worden de armaturen (koper) regelmatig gestolen of vernield. Er is naar een oplossing gezocht in de vorm van een goedkope armatuur die op de oude masten past, echter de ervaringen hiermee zijn niet positief. Daarnaast is de lichtopbrengst matig. Voorgesteld om deze klassieke lichtmasten te vervangen door minder vandalisme/diefstal gevoelige lichtmasten met een hogere lichtopbrengst en met een hoge kwaliteit uitstraling. Daarnaast wordt voorgesteld de oude armaturen in te ruilen bij de fabrikant. Naar verwachting bedragen de kosten van vervanging, na aftrek van de inruilwaarde van de klassieke lichtmasten ca. € 80.000,-.

Kanttekeningen

De berekening van de kosten voor de vervanging is gebaseerd op de gemiddelde prijs voor een armatuur/mast. In de praktijk is het mogelijk dat deze prijs lager of hoger uitvalt.

Financiële toelichting

Volgens de *Nota waardering en afschrijving vaste activa 2014* mogen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut niet geactiveerd worden. In afwijking hiervan kan de raad op voorstel van het college besluiten wel te activeren. Ook in het rapport van de commissie Depla inzake de vernieuwing van de begroting en de verantwoording van gemeenten wordt voorgesteld om investeringen met maatschappelijk nut te activeren.

Argumenten om te activeren:

- in lijn met verwachte regelgeving
- geeft de waarde van de bezittingen weer
- geen incidentele onttrekking uit reserve
- begrotingsruimte

De totale geraamde kosten voor de vervanging van de openbare verlichting bedragen in 2015 € 591.800. Het betreft:

- € 278.800 voor de urgente vervangingen
- € 198.000 voor de vervanging van de verlichting op de centrumroute
- € 35.000 voor de feestverlichting op de lichtmasten van de centrumroute

- € 80.000 voor de vervanging van de verlichting in het park van “Huize Scherpenzeel” en rondom de N-H kerk.

Daarnaast is vanaf 2016 jaarlijks een investeringsbedrag van € 47.500 benodigd voor de vervanging van de openbare verlichting.

Uitgaande van afschrijving in 30 jaar bedraagt de kapitaallast in 2015 € 10.357 (rente) en in 2016 € 41.271 (rente en afschrijving). Na 2016 loopt de kapitaallast jaarlijks op met gemiddeld ongeveer € 1.700 tot € 92.000 in 2045. Vanaf 2046 wordt de kapitaallast € 74.000 en deze blijft dan jaarlijks gelijk omdat de investering 2015 dan is afgeschreven en vervolgens seriematig kan worden vervangen.

De rente die vanaf 2015 in de kapitaallast wordt opgenomen leidt tot een even hoog rente-resultaat op de begroting.

De kapitaallasten komen ten laste van de begroting.

Hiertegenover staat de vrijval van de jaarlijkse toevoeging aan de reserve lichtmasten (in 2015 € 42.300 en vanaf 2016 € 62.300).

De vrijval van het saldo van de reserve lichtmasten van € 147.300 zal worden meegenomen bij de actualisatie van de Nota reserves en voorzieningen (in 2015).

Ook zal rekening worden gehouden met de besparing op de kosten energie en onderhoud op basis van de urgente vervangingen in 2015 van € 6.100, alsmede met de besparing op de jaarlijkse kosten energie op basis van de urgente vervangingen 2016 t/m 2024 van € 730 per jaar.

De financiële gevolgen worden meegenomen in bijgaande begrotingswijziging en de kadernota 2016.

Begrotingswijziging Ja

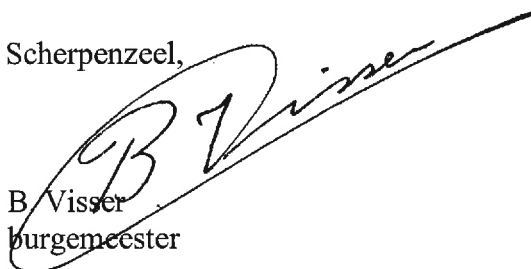
Evaluatie

n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Scherpenzeel,

V.J.M. van Arkel
secretaris

B. Visser
burgemeester